

TÜRK TAHKİM AKADEMİSİ

CUMHURBAŞKANLIĞI GENEL SEKRETERLİĞİ
İBN HALDUN ÜNİVERSİTESİ
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ

**Tahkimde Hakemlerin
Bağımsızlık ve Tarafsızlığının
Sağlanması Konusunda
Şeffaflığa İlişkin
Kılavuz İlkeler**

İÇİNDEKİLER

Çalışma Grubu Üyeleri	- 3 -
Türk Tahkim Akademisi Hakkında	- 5 -
Önsöz	- 6 -
Tahkimde Hakemlerin Bağımsızlık ve Tarafsızlığının Sağlanması Konusunda	
Şeffaflığa İlişkin Kılavuz İlkeler	- 9 -

Çalışma Grubu Üyeleri

Prof. Dr. Ali Yeşilırmak

İbn Haldun Üniversitesi Hukuk Fakültesi; Türk Tahkim Akademisi Koordinasyon Kurulu Üyesi

Doç. Dr. A. Eda Manav Özdemir

T.C. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü, Uluslararası Tahkim ve Alternatif Çözümler Daire Başkanı; Türk Tahkim Akademisi Koordinasyon Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Ali Cem Budak

İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi; Türk Tahkim Akademisi Koordinasyon Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Yeliz Bozkurt Gümrükçüoğlu

İbn Haldun Üniversitesi Hukuk Fakültesi; Türk Tahkim Akademisi Genel Sekreteri

Adem Albayrak

Yargıtay 1. Başkanvekili ve Hukuk Genel Kurulu Başkanı

Doç. Dr. Seracettin Göktaş

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi Başkanı

Abdullah Yaman

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi Başkanı

Doğan Ağırman

Yargıtay 6. Hukuk Dairesi Üyesi

Dr. Nevzat Boztaş

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesi Başkanı

İlker Koçyiğit

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi Başkanı

Tülin Kurtoğlu

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi Başkanı

Dr. Açelya Şahin

*T.C. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü,
Uluslararası Tahkim ve Alternatif Çözümler Dairesi- Cumhurbaşkanlığı Raportörü*

Dr. Güray Özsu

*T.C. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü,
Uluslararası Tahkim ve Alternatif Çözümler Dairesi-Cumhurbaşkanlığı Raportörü*

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk Kafalı

İbn Haldun Üniversitesi Hukuk Fakültesi; Türk Tahkim Akademisi

Arş. Gör. H. Yağızhan Kol

İbn Haldun Üniversitesi Hukuk Fakültesi; Türk Tahkim Akademisi

Türk Tahkim Akademisi Hakkında

Türk Tahkim Akademisi (TTA), 5 Nisan 2021 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, İbn Haldun Üniversitesi ve İstanbul Ticaret Üniversitesi arasında imzalanan “Tahkim Akademisi İş Birliği Protokolü” ile kurulmuştur. Akademi, Türkiye’de tahkim kültürünün geliştirilmesine yönelik bilimsel, eğitimsel ve kurumsal faaliyetler yürütmeyi amaçlamaktadır. Temel misyonu, tahkim alanında nitelikli bilimsel araştırmalar yapmak ve teşvik etmek, eğitimler düzenlemek, etkinlikler gerçekleştirmek ve iş birlikleri kurarak Türkiye’de tahkim kurumunun gelişimine katkı sağlamaktır.

Bu doğrultuda TTA, tahkim alanında nitelikli insan kaynağı yetiştirmeyi, özgün araştırmalar yapılmasını ve iyi uygulamaların yaygınlaştırılmasını hedeflemektedir. Yayınlar, eğitim programları ve düzenlediği sempozyum, konferans, çalıştay gibi etkinlikler aracılığıyla milletlerarası ve ulusal tahkime ilişkin bilgi paylaşımını artırmakta tahkimin kullanımını yaygınlaştırmakta ve etkinliğini geliştirmektedir. TTA, ulusal ve uluslararası kurumlarla iş birliği tesis ederek tahkim ekosisteminin ihtiyaç duyduğu standartların ve rehber ilkelerin oluşumuna katkı sağlamaktadır. Aynı zamanda uygulamacılara ve araştırmacılara bilimsel kaynaklar ve uygulamaya dönük araçlar sunmaktadır.

Akademinin vizyonu, tahkim kültürünü geliştirmek, farkındalığı artırmak ve nitelikli insan kaynağı yetiştirmek suretiyle Türkiye’nin uluslararası bir tahkim merkezi haline gelmesine hizmet edecek sürdürülebilir faaliyetler yürütmektir. Bu vizyonu gerçekleştirmek için TTA, gerek görüldüğünde belirli çalışma konularına odaklanan geçici çalışma grupları ve proje ekipleri oluşturur. Böylece akademi, yargı, kamu ve uygulama paydaşları arasında sürekli etkileşim ve geri bildirim mekanizmaları kurarak somut çıktılar üretmektedir.

Önsöz

Tahkim yargılamasının meşruiyeti, hakemlerin bağımsızlığı, tarafsızlığı ve şeffaflığı ilkelerinin eksiksiz işletilmesine bağlıdır. Elinizdeki Kılavuz İlkeler, Türkiye’de tahkim uygulamasında bu üç temel sütunu ortak bir dil ve yöntemle güçlendirmek, uygulamada görülen yorum farklılıklarını azaltmak ve öngörülebilirliği artırmak amacıyla hazırlanmıştır. Kılavuz, uluslararası iyi uygulamalarla uyumlu bir çerçeveyi, ülkemizin ihtiyaçlarına ve yerleşik pratiğine uyarlanmış somut ilkelerle ortaya koymaktadır. Bu yaklaşım, yatırımcı güvenini pekiştiren, adil yargılanma ve eşitlik ilkelerini içselleştiren ve Türkiye’nin uluslararası tahkim merkezi olma vizyonunu destekleyen bir şeffaflık kültürünün kurumsallaşmasına hizmet etmeyi hedeflemektedir.

Kılavuz İlkeler İbn Haldun Üniversitesi’nin akademik koordinasyonu ve Türk Tahkim Akademisi çatısı altında, yargı, tahkim merkezleri, kamu, uygulamacılar ve akademi dünyasının birlikte yürüttüğü yoğun bir istişare sürecinin ürünüdür. Çalışmalara çekirdek bir ekip ile başlanmış, hazırlanan taslak metin öncelikle tahkim merkezleri ve ilgili kamu kurumlarıyla paylaşarak yazılı görüşleri alınmıştır. Ardından 24.12.2024 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Külliyesi’nde düzenlenen ilk çalıştayda metin ayrıntılı biçimde müzakere edilmiştir. Bu görüşler doğrultusunda yapılan revizyon, 26.06.2025’te İstanbul Finans Merkezi’nde (İFM) gerçekleştirilen ikinci ve geniş katılımlı çalıştay ile değerlendirilmiştir. Bu çalıştayda beyan yükümlülüğünün kapsamı, hakemin reddi standardı uygulamacı görüşleri doğrultusunda derinlemesine tartışılmıştır. Nihayetinde, paydaş katkılarıyla olgunlaşan metin, bugün İstanbul Finans Merkezi’nde gerçekleştirilen törenle İstanbul Tahkim Merkezi (ISTAC), İstanbul Ticaret Odası Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi (İTOTAM), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Enerji Uyuşmazlıkları Tahkim Merkezi (EDAC) tarafından imza altına alınmıştır.

Kılavuzun normatif dayanağı, başta Uluslararası Barolar Birliği’nin Menfaat Çatışması Kuralları (2024), UNCITRAL Hakem Davranış Kuralları (2023) ile ICC Kuralları ve uygulamalarındaki yerleşik standartlar olmak üzere uluslararası referans metinlerdir. Bununla birlikte, Kılavuzun hazırlanmasında Türk hukuk kültürüne özgü değerler, toplumsal davranış biçimleri ve yerel etik anlayışlar da dikkate alınmıştır. Böylece uluslararası standartlarla uyumlu ve Türk tahkim pratiğinin dinamiklerine uygun

özgün bir metin ortaya çıkarılmıştır. Kılavuz, mevzuatımızı ve kurumsal kuralları ikame etmeyen, aksine onları tamamlayan bir rehber niteliğindedir.

İFM'nin stratejik vizyonunda, tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm mekanizmalarının geliştirilmesi, finansal piyasaların etkinliği ve yatırım ortamının güvenliği açısından öncelikli alanlar arasında konumlanmaktadır. Türkiye'nin yalnızca finansal değil, hukuki güven altyapısında da uluslararası standartlara dayalı bir merkez olma hedefiyle doğrudan örtüşmektedir. Kılavuz İlkeler'in benimsenmesiyle birlikte, tahkim ekosistemimizde güçlenecek olan güven ve hesap verebilirlik standartları, ülkemizin uluslararası iş çevreleri nezdinde daha güçlü bir tahkim merkezi olarak konumlanmasını sağlayacaktır. Öte yandan Kılavuz İlkeler, mevzuatın öngördüğü genel tarafsızlık ve bağımsızlık ilkelerinin uygulamaya dönük ve somut hâle getirilmesini sağlamaktadır. Ayrıca, İlkelerin kabulü ile tekrarlanan hakem atamaları, hakemlerin beyan yükümlülüğünün kapsamı, gizlilik-şeffaflık dengesi ile hakemin reddine ilişkin olarak üçüncü kişi nezdinde makul şüphenin bulunmasının ret sebebi sayılması gibi sahada sık karşılaşılan durumların açıklığa kavuşturulması sağlanmış olacaktır.

Kılavuzun uygulama başarısı, imzacı kurumların iç süreçlerine entegrasyonu, düzenli eğitim programları ve ölçülebilir göstergelerle (benimseme oranları, beyan formu kullanımı, gereksiz itiraz ve hakemlikten çekilme süreçlerinde azalma gibi) takip edilecektir. Geri bildirim mekanizmalarıyla metin, yaşayan bir rehber olarak periyodik aralıklarla güncellenecektir.

Özellikle çalışmanın başından bu yana ilke ve hedeflerimizi destekleyen Cumhurbaşkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğüne, görüşleri ve tecrübeleriyle metni zenginleştiren Yargıtay ve bölge mahkemeleri mensuplarına teşekkür ederiz. Tüm paydaşlara İTOTAM, İSTAC, TOBB, TOBB Uyum Uyuşmazlık Çözüm Merkezi, EDAC ve onların temsilcileri olan Prof. Dr. Hakan Pekcanitez, Prof. Dr. Ziya Akıncı, Dr. İbrahim Nihat Bayar, Dr. Onur Yüksel, Av. Süleyman Boşça, Av. Arsin Demir, Av. Senem Bahçekapılı Vincenzi, Av. Yasin Ekmen'e de teşekkür ederiz. Yine süreci destekleyen İslam İşbirliği Teşkilatı Tahkim Merkezi ve TBB Tahkim Merkezi'ne de şükranlarımızı sunarız. Ayrıca, değerli yazılı veya sözlü görüşlerini ileten akademisyen katılımcılarımızın tümüne, özellikle de Prof. Dr. Hakan Pekcanitez, Prof. Dr. Ercüment Erdem, Prof. Dr. Şükrü Yıldız, Prof. Dr. Vahit Doğan, Prof. Dr. Korkut Özkorkut, Prof. Dr. Mustafa Erkan, Prof. Dr. Ersin Erdoğan, Prof. Dr. Aslı Bayata Canyaş, Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Dülger'e; avukat katılımcıların tümüne, özellikle de Av. Dr. İsmail Esin, Av. Dr. Eyüp Kul, Av. Dr. Ferda Nur Güvenalp, Av. Serdar Paksoy, Av. Cihan Mercan, Av. Serdar Bezen, Av. Noyan Göksu, Av. Şamil Daniş, Av. Yusuf

Kumtepe'ye ve burada adını sayamadığımız diğer avukat ve akademisyenlere teşekkür ederiz. Tüm bu sayılanların yanı sıra İstanbul Finans Merkezi'ne ve Av. Hasan Ali Kulak'a verdikleri destek ve ev sahiplikleri için müteşekkir olduğumuzu ifade etmek isteriz.

Dileğimiz odur ki, bu Kılavuz tahkim pratiğimizde güven, şeffaflık ve hesap verebilirliği daha da yükseltsin, tarafların ve hakemlerin ortak yararına hizmet etsin ve ülkemizin tahkim alanındaki konumunu daha da güçlendirsin. Katkılarınız ve eleştirileriniz, metnin yaşayan niteliğini koruması bakımından bizim için kıymetli olmaya devam edecektir.

Prof. Dr. Ali Yeşilırmak

*İbn Haldun Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Türk Tahkim Akademisi Koordinasyon Kurulu Üyesi*

Doç. Dr. Eda Manav Özdemir

*T.C. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü,
Uluslararası Tahkim ve Alternatif Çözümler Daire Başkanı
Türk Tahkim Akademisi Koordinasyon Kurulu Üyesi*

Prof. Dr. Yeliz Bozkurt Gümrükçüoğlu

*İbn Haldun Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Türk Tahkim Akademisi Sekreteri*

İstanbul, 7 Kasım 2025

Tahkimde Hakemlerin Bağımsızlık ve Tarafsızlığının Sağlanması Konusunda Şeffaflığa İlişkin Kılavuz İlkeler

Hakemin tarafsız ve bağımsız olması adil bir yargılama sürecinin temel bir unsurudur. Tarafsızlık ve bağımsızlık ilkeleri milletlerarası tahkimi düzenleyen 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu’nun 7 nci maddesinin (c) bendinde ve milli tahkimi düzenleyen 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 417 nci maddesinde genel olarak tarafsızlık ve bağımsızlık beyanında bulunma zorunluluğu şeklinde düzenlenmiştir.

Gelişen tahkim uygulamaları karşısında, mevcut yasal düzenlemelerin uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçları tam olarak karşılayamaması ve ülkemizde görülen tahkim yargılamalarında yeterli şeffaflığın sağlanması gerekliliği doğrultusunda, yukarıda belirtilen düzenlemeler esas alınarak “Tahkimde Hakemlerin Bağımsızlık ve Tarafsızlığının Sağlanmasına İlişkin Kılavuz İlkeler” (İlkeler) aşağıda belirtilen şekilde kabul edilmiştir.

İlkelerin hazırlanmasında kapsamlı düzenlemeler içeren aşağıdaki kaynaklar esas alınmıştır:

- a) Uluslararası Barolar Birliği (IBA) tarafından hazırlanan IBA Menfaat Çatışması Kuralları (2024),
- b) Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) menfaat çatışması kuralları, ve
- c) Birleşmiş Milletlerin Ticaret Hukuku Komisyonu’nun (UNCITRAL) Hakemler için Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıklarında Davranış Kuralları (2023).

İlkeler ilgili uyuşmazlık çerçevesinde; hakemler, hakem adayları ve hakem sekreterleri bakımından bağlayıcı niteliktedir. Tahkimin tüm aşamalarında tarafsızlık ve bağımsızlık yükümlülüğüne uymak ve bu yükümlülüğe riayet edilmesini sağlamak, hakemin sorumluluğundadır.

1. Kapsam ve Uygulama Alanı

Aksi kararlaştırılmadıkça, İlkeler ticari tahkim veya yatırım tahkiminde görev alan hakem veya hakem adayı için geçerlidir. Hakemler ile onlara bağlı olarak çalışan tahkim sekreterleri ya da idari sekreterler ve yardımcılar, hakemlerin tabi olduğu bağımsızlık ve tarafsızlık yükümlülüğüne tabidir. Tahkimin tüm aşamalarında bu yükümlülüğe uyulmasını sağlamak hakemlerin sorumluluğundadır.

İlkeler, tahkim sözleşmesinde veya şartında, tarafların seçtiği tahkim kurumunun kurallarında ya da seçilen tahkim kurumunun uygulayacağını açıkladığı düzenlemelerde yer alan hükümleri tamamlayıcı niteliktedir.

2. Tarafsızlık ve Bağımsızlık Konusunda Şeffaflığa İlişkin İlkeler

2.1 Her hakem, kendisini atayan taraf da dâhil olmak üzere tahkime katılan tüm taraflara karşı tarafsız ve bağımsız olmalı; bu niteliklerini yargılama süreci boyunca da muhafaza etmelidir. Tarafların, hakemin tarafsız ve bağımsız olduğuna, bu nitelikleri yargılama süresi boyunca koruduğuna ve tarafsızlık ile bağımsızlığı etkileyebilecek her türlü olay ve durum hakkında derhâl ve eksiksiz biçimde bilgilendirileceklerine dair meşru menfaatleri bulunmaktadır.

2.2 Hakem görevi kabul ettiği andan başlayarak, yargılamanın herhangi bir şekilde nihai olarak sona erdiği ana kadar tarafsızlığını ve bağımsızlığını muhafaza etmelidir.

2.3 Hakem, üçüncü kişiler nezdinde tarafsızlığını veya bağımsızlığını şüpheye düşürecek bir durumun varlığı hâlinde, kendisine teklif edilen hakemlik görevini üstlenmemeli; tahkim yargılaması başlamışsa derhâl görevinden çekilmelidir.

3. Beyan Yükümlülüğü

3.1 Hakem, atanmasından önce, Ek 1' de yer alan tarafsızlık ve bağımsızlık beyanını imzalar. Hakem, tarafların nazarında bağımsızlığının sorgulanmasına sebep olabilecek nitelikteki olay ve durumu, ayrıca tarafsızlığı hakkında makul şüphe doğurabilecek olguyu yazılı olarak taraflara, tahkim kurumuna ya da hakemi tayin eden diğer bir kuruma (kurumun mevcut olması ve ilgili kurumsal kuralların gerekli kılması halinde) ve mevcutsa diğer hakemlere beyan eder. Söz konusu durumlar tahdidi nitelikte olmayıp, makul şüpheye yol açabilecek herhangi bir tereddüt durumunda dahi beyanda bulunulmalıdır. Bu beyan, tarafların hakemin bağımsızlığına ve tarafsızlığına ilişkin şüphelerinin, makul ve objektif bir üçüncü kişi tarafından kapsamlı bir şekilde değerlendirilebilmesini sağlayacak nitelik, kapsam ve açıklıkta olmalıdır.

Taraflar, beyana ilişkin olarak bir hafta içinde yazılı ek açıklama veya bilgi talebinde bulunabilir. İlgili hakem, söz konusu talebe bir hafta içerisinde yanıt vermekle yükümlüdür.

3.2 Taraflardan her biri, ister kendi atadığı, ister karşı tarafın yahut tahkim kurumunun ya da atamaya yetkili makamın atadığı hakem ile ilgili olsun, menfaat çatışması doğurabilecek bir durumu biliyorsa veya böyle bir durumun varlığından yargılama sırasında haberdar olmuş ise bunu derhâl diğer hakemlere, tahkim kurumuna ve karşı tarafa açıklamalıdır.

3.3 Taraflar, hakem tarafından yapılan beyan doğrultusunda, tabi oldukları kanun hükümleri veya rıza belgesindeki düzenlemeler çerçevesinde ilgili hakemin atamasına itiraz edebilirler.

3.4 Hakem, tarafsızlığına ve bağımsızlığına ilişkin olarak daha önce belirtilen hususlar ile benzer nitelikte olan ve tahkim yargılamasının herhangi bir aşamasında meydana gelen her türlü olay ve durumu derhal ve eksiksiz biçimde taraflara yazılı şekilde bildirir.

3.5 Her hakem, tarafların gözünde bağımsızlığını sorgulatabilecek veya tarafsızlığı konusunda makul şüpheye yol açabilecek olay ve durumlar hakkında gerekli özeni göstererek araştırma ve değerlendirme yapmakla yükümlüdür. Hakem, bu değerlendirmeyi yaparken, aşağıda belirtilen durumları (ve bunlarla sınırlı olmaksızın benzeri durumları) dikkate almalı; makul şüpheye yol açabilecek her türlü olay ile durumu, taraflara ve varsa diğer hakemlere bildirmelidir:

- a) Hakem, bağlı bulunduğu ya da ortağı olduğu işyeri, taraflardan birini ya da bu tarafın bağlı kuruluşlarından birini hâlen temsil ediyor, danışmanlık veriyor yahut son üç yıl içinde bu kişi veya kuruluşlara bu tür hizmetlerde bulunmuşsa,
- b) Hakem, bağlı bulunduğu ya da ortağı olduğu işyeri, taraflardan birine veya bu tarafa bağlı kuruluşlardan birine karşı bir yargılama yürütüyor, danışmanlık hizmeti/hukuki mütalaa veriyor ya da son üç yıl içinde bu tür hizmetlerde bulunmuşsa,
- c) Hakem, üçüncü dereceye kadar kan veya kayın hısımlarından biri ya da hakemin bağlı bulunduğu veya ortağı olduğu işyeri, taraflardan biri veya bu tarafa bağlı kuruluşlardan biriyle ticari veya başka bir menfaat ilişkisine sahipse ya da bu kişi veya kuruluşların davanın sonucuyla ilgili ekonomik veya kişisel bir menfaati bulunuyorsa,
- ç) Hakem, bağlı bulunduğu veya ortağı olduğu işyeri, taraflardan biri veya bağlı kuruluşlarından biri adına müdür, yönetim kurulu üyesi, çalışan veya başka bir pozisyonda görev yapıyorsa ya da geçmişte bu pozisyonlarda bulunmuşsa,
- d) Hakem, bağlı bulunduğu veya ortağı olduğu işyeri, davaya taraf olmuş ya da uyuşmazlık hakkında tarafsızlığını etkileyebilecek şekilde görüş beyan etmişse (vekalet almadan verilen

danışmanlık veya dosyaya sunulmayan görüşler de bu kapsama girer),

- e) Hakemin, taraflardan biriyle, taraflardan birinin yöneticisiyle, yönetim kurulu veya denetim kurulu üyesiyle, taraflardan birinin yönetiminde kontrol yetkisi bulunan bir kişiyle, taraflardan birinin bağlı şirketiyle ya da taraflardan birini temsil eden avukat, danışman veya vekille profesyonel veya yakın kişisel ilişkisi varsa,
- f) Hakem, bağlı bulunduğu veya ortağı olduğu işyeri, taraflardan birinin vekili olarak görev yapan avukat ya da bu avukatın mensubu olduğu hukuk bürosuyla profesyonel veya yakın kişisel bir ilişkiye sahipse,
- g) Hakem, taraflardan biri veya bu tarafın bağlı kuruluşlarından birinin taraf olduğu bir davada; aynı veya benzer nitelikteki bir uyuşmazlıkta hakem olarak görev yapmışsa,
- ğ) Hakem, son üç yıl içinde, konusu itibarıyla bağlantılı bir başka uyuşmazlıkta iki veya daha fazla kez hakem olarak görev yapmışsa veya yapıyorsa,
- h) Hakem, son üç yıl içinde, konusu itibarıyla bağlantılı bir başka uyuşmazlıkta iki veya daha fazla kez arabulucu ve/veya uzlaştırmacı olarak görev yapmışsa veya yapıyorsa,
- ı) Hakem, son üç yıl içinde, taraflardan biri veya bağlı kuruluşlarından biri tarafından üçten fazla kez hakem olarak atanmışsa,
- i) Hakem, son üç yıl içinde aynı avukat veya aynı hukuk bürosu tarafından iki veya daha fazla kez hakem ya da bilirkişi olarak atanmışsa,

- j) Hakem ile heyette görev alan diğer hakemler veya tahkimde taraf vekilliği yapan kişiler arasında bir uyuşmazlık varsa,
- k) Hakem ile taraflardan birinin, kararda doğrudan ekonomik menfaati olan bir kuruluşun, taraflardan birinin kuruluşunun iştirakinin ya da bir tanık veya bilirkişi üzerinde kontrol gücü olan herhangi bir kişinin, yöneticisi, yönetim kurulu veya denetim kurulu üyesi arasında bir uyuşmazlık varsa,
- l) Hakem önceden hakimlik görevi yapmış ve bu görevi sırasında son üç yıl içinde taraflardan birini veya taraflardan birinin bir kuruluşunu ilgilendiren bir yargılama sürecinde görev almışsa,
- m) Bir hakem ile heyetteki diğer bir hakem, son üç yıl içinde, iki veya daha fazla tahkim yargılamasında hakem olarak birlikte görev yapmış veya yapıyorsa,
- n) Bir hakem ile taraflardan birinin vekili olan avukat, hâlihazırda başka bir tahkim yargılamasında birlikte hakem olarak görev yapıyorsa,
- o) Hakem ve diğer bir hakem veya tahkim yargılamasında taraf vekili olarak görev yapan bir avukat, son üç yıl içerisinde veya hâlihazırda devam eden bir başka yargılamada birlikte taraf vekilliği yapmış veya yapıyorsa,
- ö) Başhakem veya üçüncü dereceye kadar kan ya da kayın hısımlarından birinin, taraflardan biri veya diğer hakemlerden biri ile doğrudan ya da dolaylı bir ticari ilişkisi veya başka bir menfaat ilişkisi bulunuyorsa,
- p) Hakemler arasında doğrudan veya dolaylı ticari ilişki ya da başka türde bir menfaat ilişkisi bulunuyorsa,

- r) Hakem, bağlı bulunduğu veya ortağı olduğu firma, maddi kaynak sağlayan üçüncü kişi de dahil olmak üzere, taraflardan biri veya bağlı kuruluşlarından biriyle ticari veya başka türde bir menfaat ilişkisine sahipse veya davanın sonucundan doğrudan veya dolaylı menfaati varsa,

3.6 Hakemin beyan yükümlülüğüne giren durumlarla ilgili olarak taraflar da gereken özeni göstererek araştırma yapmakla yükümlüdür.

3.7 Hakemin bir durumu beyan etme gerekliliği değerlendirilirken, tahkim yargılamasının sonucuyla ilgisi bulunan ve maddi kaynak sağlayan üçüncü kişi gibi dava dışı kişilerle, diğer hakem heyeti üyeleriyle, davadaki uzmanlarla veya tanıklarla olan ilişkileri de dikkate alınmalıdır.

4. Hakemin Reddi

İlgili olay veya durum, makul bir üçüncü kişinin objektif değerlendirmesiyle, hakemin tarafsızlığına ya da bağımsızlığına ilişkin haklı şüphe doğurabilecek nitelikte ise hakem reddedilebilir.

5. Tek Taraflı İletişim Yasağı

Hakem, taraflara eşit muamele etmekle yükümlüdür. Hakem, izin verilen haller dışında, taraflarla tek taraflı iletişime geçmemelidir.

Rıza beyanının sunulduğu belgede, tahkime uygulanacak kurallarda aksi belirtilmedikçe veya taraflar arasında bu hususta aksi yönde bir anlaşma olmadıkça ya da aşağıda belirtilen istisnai durumlar dışında, taraf vekili veya taraflardan herhangi biri, hakem ile diğer tarafın bilgisi ve katılımı olmaksızın, doğrudan ya da dolaylı şekilde iletişim kuramaz.

Bir hakem adayının, kendisiyle hakem olarak muhtemel bir atama konusunda iletişim kuran bir tarafla ya da taraf vekiliyle; uzmanlığı, deneyimi, yetkinliği, becerileri, müsaitliği ve muhtemel bir menfaat çatışmasının varlığı hakkında değerlendirme yapma amacıyla sınırlı olarak iletişim kurduğu hallerde, tek taraflı iletişime izin verilir. Ayrıca başhakemin atanmasına ilişkin olarak, hakemler taraflarla iletişim kurabilir.

6. Kılavuz İlkelerine Uygunluk

Hakem ve hakem adayları, bu İlkelere uymakla yükümlüdür. Bir hakem adayı, bu İlkelere riayet etmesinin mümkün olmadığı kanaati taşıyorsa, görevi kabul etmemelidir. Hakem olarak atanmış olmasına rağmen bu İlkelere uyması mümkün değil ise görevlendirmeyi derhal reddetmeli ya da devam eden bir yargılama söz konusu ise hakemlikten çekilmelidir.